

DIENOS ŽINIOS

Rendorfas, 1946 m. vasario 21 d.

Iš Tėvynės Vilniaus rad./

--Daugelį vaikų motinos apdovanotos įvairių laipsnių medaliais. Apdovanota 15 motinų, turinčių po 9 vaikus; 45 motinos, turinčios po 7 vaikus; 23 motinos, turinčios po 5 vaikus ir daug kitų.

--Valstybinė leidykla išspausdino Kaune paskutinės Stalino kalbos 100.000 egz.

--Šalių ir Kuršių naujakuriai jau rūpinasi sėklomis, tvarko traktorių stotis ir savo namų padargus.

--"Inkaro" gumos fabrikas Kaune padidino gamybą ir pagerino gaminių kokybę.

Pasaulio žinios.

DEBATAI ANGLŲ ŽEM. RŪMUOSE DEL UŽSIENIO POLITIKOS.

Londonas, BBC. Vakar prasidėjusių debatų dėmesio centre buvo D. Britanijos santykiai su Tarybų Sąjunga. Debatus pradėjo ir pirmą kalbą pasakė opozicijos atstovas buv. rytų ministeris Mac Mucleris. Jis puolė Rusų antibritinę politiką. Jo žodžiais, Anglijai ir visam pasauliui svarbu atstatyti demokratinius pagrindais Italijos valstybę. Bet sudaryti taikos sutartį su Italija kliudo rusų reikalaujamos Jugoslavijos teritorinės pretenzijos. Priešingai susitarimams ir įtakų sferų pasidalinimams rusai, tęsdami carų politiką, plečia savo ekspansiją vidurio Europoje, artimuose rytuose, viduržemio jūros srityje ir tuo užgana anglų interesus. Buvusi karo laiku sąjungininkų vienybė išnykusi. Amerikos, Anglijos ir rusų sąjunga beveik nebeegzistuoja. Kad paaiškėtų santykiai su rusais, vertėtų grįžti prie išbandytų diplomatinių metodų: kilusius klausimus nagrinėti tiesioginiais pasitarimais, kaip tai darė Churchillis, Rooseveltas ir Stalinas. Kitas opozicijos kalbėtojas pastebėjo, kad buvę blogi britų-rusų santykiai dar labiau susipainioję. Per debatus buvo kalbama ir toliau mintis, kad Anglijoje laisvai važinėja šimtai Tarybų Sąjungos piliečių. Todėl reikėtų ir iš rusų pareikalauti atidaryti geležinę sieną. Vyriausybės vardu kalbėjo min. Beckeris. Jis įrodinėjo kad slaptoji diplomatija jau atgyvenusi savo dienas. Pasaulis negali būti valdomas ir tvarkomas vien didžiųjų valstybių slaptomis derybomis ir nutarimais. Visi ginčai sėkmingiau sprendžiami demokratiniu keliu, viešame forume, kaip tai vyksta JTO susirinkimuose. Čia savo balsą gali tarti ir mažosios tautos. --Žemųjų rūmų debatus pradėjo svarstyti ir spauda "Daily Mail" palaiko opoziciją ir kalbėdamas apie antibritinę rusų veiklą artimuose rytuose, nurodo rusų laikymąsi Graikijos, Persijos ir Afrikos klausimuose.

NAUJAS MESUSIERAT MAS DEL LENKŲ TAUTINĖS KARIUCMENĖS

--Londonas, BBC. Anglijos Žem. Rūmuose debatų metu vienas atstovų paklausė vyriausybę, ar ji žino, kad Lenkijoje yra areštuotos dvi karininkų grupės. Tas karininkas esą rasta angliško asmens dokumentų ir svetimos valstybės doleriais bei svarais. Bevinas pareiškė, kad tas faktas jam yra žinomas iš lenkų viešojo saugumo ministro pranešimo. Pinigai buvę siunčiami į Lenkiją, bet tik tada, kai ten buvo vokiečiai, ir reikėjo padėti poėmiui lenkų armijai. Dokumentų datos esančios nežinomos. Generolas Andersas jokių žmonių ir jokių pinigų dabar nesąsiuntęs į Lenkiją. Bevinas prašė atstovus būti nuosaikiais ir turėti apytaktos. Jis klausė, dėl ko nebuvo keliama panašūs klausimai 1941 metais, kai lenkai kariavo petys į petį su sąjungininkais ir Anglija. Toliau Bevinas pareiškė, kad pavesta anglų ambasadoriui Varšuvoje išsiaiškinti su lenkų vyriausybe ir pareiškinti ją paskelbti, kuriomis sąlygomis lenkai kariai galėtų grįžti.

TARYBŲ SAJUNGĄ ATŠAUKĖ KARO ATSTOVĄ IŠ KANADOS

--Londonas, BBC. Į Kanados ministerio pirmininko paskelbimą, kad špie-nažo byloje įmaišytasis vienas svetimos valstybės diplomatas yra Sovietų

2

Sajungos karo atašė, sovietai pranešė Kanados vyriausybei, jog į karo atašė rankas patekusios informacijos esančios tiek nereikšmingos, kad apie jas nevertėtų ir kalbėti. Esą juokinga iš jų daryti paslaptį, nes tos paslapties atskleidimas neduotų jokio pavojaus Kanados saugumui. Jei kanadiečių nuomone tas reikalas yra tiek svarbus, kodėl jo neišsklė JTO posėdžiuose. Dėl neįprastų diplomatinėje veikloje metodų pavartojimo karo atašė esąs atšaukiamas. Rusai konstatuoja, kad Kanados vyriausybė pradėjusi nedraugią akciją prieš Tarybų Sąjungą. Į šį raštą Kanados vyriausybė šada duoti šiuo tarpu trumpą atsakymą. Išsamiai atsakys, kai tardymo komisija baigs savo darbą.

INDIJOS PROBLEMA

--Londonas. BBC. Vakar anglų radio komentatorius Langley Freze, kalbėdamas apie anglų politiką Indijoje, reiškė nuomonę, kad Indijos problemai tinkamai išspręsti svarbiausia kliūtis yra Indijos partijų nesutarimas. Yra du svarbiausieji partijų blokai. Pirmąjį "Hinduso" bloką remia apie 100 mil. narių. Antrąjį "Moslamo" bloką sudaro apie 90 mil. šalininkų. Pirmasis vykdo kongresistų programą, kuris siekia sukurti vieną vieningą Indijos valstybę, valdomą demokratiniiais pagrindais daugumo dėka. Antrasis blokas reikalauja sukurti atskirą mahometonų valstybę. Indijos Vice-karaliaus ligišiolei darytosios pastangos suartinti abu blokus nuėjo niekais. Jo du kart siūlytieji problemos sprendimo projektai buvo partijų atmesti. Tikimasi, kad vykstančioji į Indiją Anglijos vyriausybės komisija, susidedanti iš trijų ministrų, sėkmingai atliks savo uždavinį ir padės išspręsti sunkų Indijos klausimą.

Trumpai apie viską

--HEC. Suomų parlamento pirmininkas išleido atsišaukimą į tautą ir primena, kad visi suomių-rusų karo paliaubų nuostatai turi būti įvykdyti, valymo darbai atlikti ir karo nusikaltėliai nubausti. Priešingu atveju pusantrų metų darbas ir pastangos nu eisią niekais.

--Kinų vyriausybė konstatuoja, kad rusai nevykdo susitarimo su sąjungininkais - per tris mėnesius po japonų kapituliacijos atitraukti iš Mandžūrijos karo pajėgas. Rusų kariuomenės pasitraukimo terminai buvę du kartus atidėti. Paskutinis buvęs šių metų vasario 1 dieną. Kinų informacijos ministras praneša, kad į pietus nuo Mandžūrijos sostinės Mukdeno vėl vyksta kautynės tarp komunistų ir centrinės vyriausybės kariuomenių 70 kilometrų fronte. JAV užs. reik. min. Byrnes kreipėsi į Maskvą ir Cunkingą pasiinformuoti apie padėtį Mandžūrijoje.

--Austrijoje įvyko pirmas po šio karo streikas. Vienos naujamiestyje /Viener Neustadt/ sustreikavo 3000 darbininkų dėl blogo maisto, reikšdami protestą prieš reakcionierius ukininkus-maisto tiekėjus.

--Amerikos rad. Popiežius PIJUS XII per berėčių išteikimo kardinolams apėigas tarp kitko pareiškė, kad niekas iš tremtinių negali būti gražintas į tėvynę prieš jo valią.

BBC. Vakar Ruhro krašte, netoli Duesseldorfo, įvyko smarkus sproginimas kalnų kasyklose. Nukritęs didelis almuo užgriovė išėjimą ir užvertė apie 500 darbininkų. Gelbėjimo darbai pradėti. Atk. sta. apie 20 žmonių, jų tarpe 9 lavonai.

--Maskvos rad. Tassas paneigia anglų laikraščio žinią, būk Višinskis Londone kalbėjęs su italų atstovu ir pažadėjęs paveikti Jugoslavus atsisakyti nuo Trijesto.

Rebdorfo kronika

--Penktadienį, vasario 22 d., 19.30 val. šaukiamas stovyklos salėje visuotinis lietuvių bendruomenės susirinkimas. Darbotvarkė: Lietuvių tremtinių bendruomenės statuto svarstymas, atstovo į apygardos suvažiavimą rinkimas ir cinamieji reikalai.